



KYÖSTI PIETILÄINEN & VILLE KAARNAKARI

LEGIOONALAINEN  
**PETERS**  
NORSUNLUU-  
RANNIKOLLA

TAMMI

## **AIEMMAT TEOKSET:**

### **KYÖSTI PIETILÄINEN & VILLE KAARNAKARI:**

*Legioonalainen Peters – Tarkka-ampujan tähtäimessä* (2013)

*Legioonalainen Peters – Aavikon kettu* (2012)

*Legioonalainen Peters Ruandassa* (2011)

*Legioonalainen Peters – Verinen keidas* (2010)

*Sotapoliisi Peters No 005* (2009)

*Legioonan isku Kolweziin* (2008)

### **KYÖSTI PIETILÄINEN & PETRI PIETILÄINEN:**

*Kotkanpoika ja albatrossi – Legionalais-Petersin varhaiset merimiesvuodet* (2006)

*120 päivää legionalaiseksi* (2005)

*Legioonalainen Peters – Suomalaisen palkkasoturin muistelmat* (2003)

KYÖSTI PIETILÄINEN & VILLE KAARNAKARI

---

LEGIOONALAINEN  
**PETERS**

---

NORSUNLUU-  
**RANNIKOLLA**

---

Kustannusosakeyhtiö Tammi  
Helsinki

© 2014 Kyösti Pietiläinen, Ville Kaarnakari  
ja Kustannusosakeyhtiö Tammi  
ISBN 978-951-31-7791-1  
Painettu EU:ssa

# I

– Legioonalaiset!

Rykmentinkomentajan katse siirtyi terävänä miehestä mieheen. Tuntui kuin kotka olisi katsellut omia poikasiaan ennen kuin päästää ne yksin lentämään.

– Legioonalaiset! Te olette taas lähdössä paikkaan, missä räjähdysaltis tilanne voi muuttua kaaokseksi. Tiedän, että te kykenette toimimaan tehokkaasti sellaisissa olosuhteissa. Teillä on takananne kuukausien erikoiskoulutus. Te olette valikoitu ryhmä.

– Legioonalaiset! Toivotan teille onnea tehtävässänne Norsuluurannikolla.

Komentajan puhe oli kuin piste iin päälle. Muilta osin lähtövalmistelut oli jo tehty. Kaikki oli valmista. Pakkaukset oli pakattu, materiaalit varattu ja huolellisesti valmisteltu siirtomatkaa varten.

Edellisenä iltana olimme viettäneet hilpeän illan sotilaskodissa. Esimiehet olivat muistutelleet, että aamulla on jokaisen miehen käveltävä omilla jaloillaan tai jää pois koko operaatiosta.

Sotilaskodissa oli tuttuun tapaan arvailtu kaikkea mahdollista maan ja taivaan välillä tulevasta tehtävästä ja paikasta, mihin olimme menossa.

Nyt oli 28. päivä marraskuuta vuonna 1983, ja me 45 valiosotilasta olimme valmiit ja halukkaat nousemaan

koneeseen kohdataksemme uusia haasteita ja seikkailuja.

Koko lähtötouhu oli kuin jonkinlainen déjà vu -elämys. Tämä oli koettu jo moneen otteeseen. Tuntui tutulta seistä ja odotella kuljetuskonetta Bastian lentokentällä. Tutun Transall-koneen siluetin ilmestyessä horisonttiin tunsin tuttua värinää kehossani. Nyt olin taas menossa. Tämä oli parasta, mitä Legioona saattoi tarjota miehilleen. Tätä varten Legioonaan oli liitytty.

Koneen lastaus kävi sekin tuttuun tapaan, ja voimakaiden moottorien ulvahtaessa käyntiin olin tyytyväinen. Joukko vaikutti hyvältä ja tehokkaalta. Tällaisessa osastossa oli motivoivaa lähteä uusiin tehtäviin.

Keskipäivällä kuljetuskoneemme teki välilaskun turistien tuntemaan Agadiriin. Tankkauksen ajaksi miehen oli turvallisuussyistä poistuttava koneesta, mutta se ei juuri pidentänyt pysähdystä. Se, mikä siirtolennossa vei aikaa, oli lentokielto Algerian ilmatilassa. Se oli jääne pitkästä Algerian itsenäistymissodasta. Nyt meidän oli lennettävä pitkin Afrikan länsirannikkoa, mikä teki matkasta huomattavasti pitemmän.

Aurinko oli painumassa mailleen koneemme laskeutuessa Senegalin pääkaupunkiin Dakariin. Pimeys tuli kuin valokatkaisijasta käännettynä.

Dakarissa oli ranskalaisen siirtomaayksikön sotilastukikohta. Sieltä oltiin meitä vastassa kentällä. Koneen avautuessa sisään tulvahti kuumaa ja kosteaa ilmaa. Siinä oli aivan oma Afrikan tunnelmansa. Vetäessäni ilmaa keuhkoihini olin taas tyytyväinen. Afrikka oli minulle erityinen ja mieluisa paikka.

– Taas tuoksuu Afrikalle, eräs kersanttikin totesi.

Jalkaväkirykmentti oli järjestänyt meille kuljetuksen ja majoituksen tukikohdassaan. Ilman suurempia seremonioita ruokailimme, ja pian olimme jo lepäämässä. Aamulla matkaa jatkettaisiin taas aikaisin; kello kuu-

delta meidän pitäisi olla jo koneissa pestyinä ja ruokittuina.

Kone nousi ilmaan. Miehet kääriytyivät koneessa jaettuihin huopiin ja pian oli koko joukko takaisin unten mailla.

## II

Vähän puolenpäivän jälkeen koneemme teki moitteettoman laskun Abidjanin lentokentälle. Ranskalaiset siirtomaaisännät perustivat kaupungin jo vuonna 1898. Vuonna 1904 se yhdistettiin rautatiellä sisämaahan. Siirtomaahallinto muutti Bingervillestä Abidjaniin vuonna 1934. Itsenäisen Norsunluurannikon tasavallan pääkaupunki siitä tuli vuonna 1960. Nyt se oli entinen hallinnon keskus. Aikaisemmin samana vuonna pääkaupunki siirrettiin sisämaahan Yamoussoukroon, meille oli kerrottu.

Norsunluurannikko oli ollut Ranskan siirtomaa pitkään ja itsenäistymisestään asti vuonna 1960 Ranskan tärkeimpiä liittolaisia Afrikassa. Maan yksinvaltainen diktaattori Félix Houphouët-Boigny istui tiukasti vallan kahvassa Ranskan tuella.

Keväällä 1982 maassa puhkesi laajoja levottomuuksia. Opposition johtaja Laurent Gbagbo perusti Norsunluurannikon Kansanrintaman (Le Front Populaire Ivoirien, FPI). Maassa puhkesi jatkuvia laajoja levottomuuksia, joilla pyrittiin vastustamaan yksinvaltaisen diktaattorin väärinkäytöksiä.

Istuvaa presidenttiä tukeva Ranska löi taas nyrkinsä pöytään ja lähetti paikalle ranskalaisten siirtomaajoukkojen tueksi meidät, Legioonan valioyksikön, suojaamaan omia etujaan maassa.



Siirtomaarykmentin miehet auttoivat meitä koneen tyhjentämisessä, mikä ei kauan kestänyt. Alle tunnissa olimme jo ranskalaisten tukikohdassa. Yksi mies jätettiin vartioon muiden siirtyessä johdollani ruokailemaan. Pikaisen ruokailun jälkeen ryhdyimme asettumaan taloksi. Meille jaettiin uudet maastopuvut ja varustusta täydennettiin muutenkin. Iltapäivällä osastomme johtajana toimiva luutnantti tarkasti harjoituskentälle ryhmittyneen joukkomme.

Pitämässään lyhyessä tervetuliaispuheessa hän kertoi lähiajan toiminnasta. Päiväohjelmassa tulisi aluksi olemaan harjoituksia, jotka tutustuttaisivat meidät paikallisiin oloihin. Puheensa päätteeksi hän vielä sanoi johtakin hyvin legioonamaista.

– Te olette tulleet tänne tosi toimiin. Turha kuvitella, että tämä on lomamatka. Helpoista päivistä ei kannata uneksiakaan. Harjoitukset alkavat huomenna. Ja vielä kovempina kuin mitä olette tähän mennessä kokeneet.

Tämä ei meitä hetkauttanut. Sama oli kuultu moneen kertaan.

Loppupäivä meni varusteiden trimmaamiseen ja tukikohtaan tutustumiseen. Oli hyvä tietää mikä oli missäkin, jos vaikka joutui asioimaan toimistoissa tai varastoilla.

Illalla vietimme aikaa sotilaskodissa tehden tuttavuutta merijalkaväen sotilaiden kanssa. Monet heistä tuntuivat olevan tyytyväisiä Legioonan saapumiseen heidän avukseen tukikohtaan.

– Hyvä, että Legioona laittoi tänne kokeneet laskuvarjojääkärit!

### III

Seuraavat päivät kuluivat kovissa taisteluharjoituksissa. Maasto oli monelle outoa, viidakkomaista tiheiköä. Siellä kerrattiin etenemismuodot ja partiointi peiteisessä maastossa.

Päivät olivat kuumia ja pitkiä. Palatessamme iltapäivällä tukikohtaan olimme kuin hiessä uitettuja. Harjoittelu oli kovaa, mutta jokainen ymmärsi, että se oli meidän eduksi ja parhaaksi. Oli oltava täydessä iskussa tässäkin maastossa. Minulle se oli tuttua, mutta joukossamme oli monia, joille tällainen maasto oli oudompaa.

Raskaan harjoituspäivän jälkeen kylmä suihku sai ihmeitä aikaan. Mieli oli todella hyvä. Iltapäivän ruokailuun järjestyimme kuuteen jonoon ja hitaasti marssien laulaen Legioonan marssilauluja läksimme ruokalaan. Esiintymisemme sai kaikki muut pysähtymään ja seuraamaan kulkuamme. Majesteetillinen marssimme teki vaikutuksen kaikkiin katsojiin. Legioonana oli oma juttunsa, monet taisivat ajatella.

Iltapäivät kuluivat aseharjoituksissa. Kaikilla mukana olevilla aseilla ammuttiin, aseita purettiin ja koottiin ja purettiin ja koottiin. Ja sitten sama silmät sidotuna. Sen jälkeen ne puhdistettiin. Loputtomiin.

Harjoituspäivän päälle jokainen laittoi aseensa ja

taisteluvälikokouksena siihen malliin, että vaikka lähtö tulisi ilman varoitusaikaa, valmiina oltaisiin.

Kolme viikkoa kului monotonisessa harjoittelussa. Viikonlopun tullessa kuulumme hyviä uutisia. Puolet kerrallaan pääsisi iltavapaalle. Tämä kuulosti mukavalta – ja ansaitulta.

Lauantai-illan koittaessa suuntasimme kaupungille. Siviilivaatteissa marssin kahden muun ylikorpraalin kanssa ulos portista. Olimme taksin ja ajoimme Abidjanin Treize ville -kaupunginosaan. Afrikkalaiseksi kaupunginosaksi se oli verrattain puhdas ja rakennukset olivat hyväkuntoisia. Arkkitehtonisesti se edusti ranskalaista siirtomaatyylä.

Olimme vapaalla pitkästä ajasta ja nautimme siitä mielin määrin. Vaelsimme baarista toiseen välillä katsellen katuelämää. Tuntui, että tällainen hetki hyvitti viikkojen hikisen koulutuksen maastossa ja asekokouksessa. Elämä oli elämisen arvoista.

Eräissä baarissa lihava baarimikko pyrki juttelemaan kanssamme olutlaseja tiskaillessaan ja kuivaillessaan.

– Saako kysyä keitä te olette? hän avasi kohteliaasti. Olimmehan toki poikkeava joukko asiakaskunnassa.  
– Mistä te tulette?

Baarimikko vaikutti hyväntahtoiselta ja uteliaalta. Yksi ylikorpraali osoitti selvästi ettemme halunneet keskustella, ei ainakaan tuollaisista kysymyksistä.

– Kiinnostaako se sinua todella? hän kysyi.

Baarimikko ei nolostunut tai hämmentynyt, vaan jatkoi puuhailuaan lasien kanssa. Hetken kuluttua hän yritti uudelleen.

– Minä ja monet muutkin ovat täällä Abidjanissa kuulleet, että Muukalaislegioonan laskuvarjojääkäreitä on tullut tänne. Heitä on kuulemma nähty jo kaupungilla. Ja sitä paitsi teidän hiusmuotinne ei vaikuta sa-

manlaiselta kuin täällä olevien ranskalaissoilaiden. Lisäksi te olette kovemman näköisiä.

Minua vähän naurattivat baarimikon päättelyt ja kömpelö mielistely.

– En tiedä, onko tuossa mitään perää, siis siinä legioonalaisten tulossa. Minä en ainakaan ole kuullut sellaisesta, vastasin hymyillen. – Tässä maassa kuulemma haudotaan vallankumousta, joten saattaa se pitää paikkansakin, jatkoin vielä kuullakseni, mitä baarimikko sanoisi vallankumouksesta.

Baarimikko jatkoi ystävällisesti oluen kantamista meille janoisille. Hän ei heti reagoinut millään tavoin vallankumousjuttuuni. Ainakaan päällepäin ei pystynyt päättelemään, minkä osapuolen kannattajia hän oli.

Istuimme vielä melkoisen tovin oluen ääressä jutellen omia asioitamme. Oluita tuodessaan baarimikko ei enää pystynyt pidättelemään itseään. Hänen poliittinen näkemyksensä tulikin sitten selväksi. Ja varmaan monen muunkin.

– Presidenttimme rakentaa massiivista Notre-Dame de la Paixin katedraalia Yamoussoukroon. Kirkosta tulee maailman suurin. Sen pinta-ala ja kupolin korkeus ylittävät esikuvansa, Vatikaanin Pietarinkirkon, mittasuhteet, baarimikko selosti asiantuntevasti. – Rakennuksen korkeus kupolin huipulla olevan ristin kärjestä mitattuna on 158 metriä ja tilaa on 18000 sanankuulijalle. Valtava laitos, vai mitä? baarimikko päätti esitelmänsä. – Eihän meillä olisi tuollaiseen monumenttiin varaa. Eikä meillä ole tarvetta. Kyse on vain vanhan ukon omasta monumentista. Kyllä valtion varat pitäisi käyttää johonkin, joka hyödyttää kaikkia kansalaisia.

Istuimme vaiti kuunnellen mustan miehen jupinaa. Väkisinkin oli pakko olla samaa mieltä. Jos kansa elää köyhyydessä, niin ei pitäisi verovaroja ja kansainvälistä humanitääristä apua sementoida jättiläismäiseen kirk-

koon. Ei ihme, että moni jo hautoi vallankumouksellisia ajatuksia.

Kumosimme olutpullomme loppuun ja päätimme jatkaa matkaa. Jollain tavalla baarimikon jutut olivat kuitenkin avanneet Norsunluurannikon tilannetta tavalisen asukkaan näkökulmasta: vanheneva presidentti, joka yksinvaltiaana toteutti omaa elämäänsä kansan hyvinvoinnista tinkien.

Vallankumouksen aineksethan siinä olivat kasassa, totesimme yhteistuumin. No, toisaalta se ei meille kuulunut. Me toteutimme omat käskymme ja muu oli muuta. Elämä oli helppoa tällä tavoin.

Me jätimme mustan miehen kuivaamaan olutlasejaan. Treize villen ilot olivat meitä odottamassa.

– Otetaan vain rauhallisesti tänään, huomenna on sunnuntai eikä mitään erityistä palvelua tiedossa.

Sunnuntaina ei ollut muuta velvoitetta kuin olla valmiudessa, mikä tietysti edellytti paikalla oloa.

Siirryimme vähän eloisammille kulmille. Avonaisissa baareissa iltaelämä oli jo aika vilkasta. Ranskalaisia siirtomaa-armeijan miehiä näkyi monissa paikoissa. Toinen toistaan mustempia ja punahuulisempia afrikkalaisia naisia notkui baarien edustoilla ja baaritiskeillä. Seuraa olisi ollut tarjolla sormia napsauttamalla.

Baarikerros jatkui. Iltayö oli jo pitkällä kun eräässä baarissa kiinnitin huomioni villin näköiseen naiseen. Vähän ajan kuluttua hän jo istuikin seurassamme. Brigitte, sillä nimellä hän esittäytyi, oli miellyttävä. Hänen ranskan kielessään oli erikoinen, viehättävä korostus. Nojautuessani lähemmäksi tunsin ihon tuoksuva villieläimelle. Tunsin vähän lämpeneväni. Tästä saattaisi tulla vielä mielenkiintoinen yö. Myös muita naisia liittyi seuraamme ja pian pöydässämme kaikui iloinen nauru ja vilkas rupattelu. Afrikan yö oli lämmin, puolikas kuu-takin näkyi avonaisen baarimme asiakkaille.

## IV

Olin taas päivystysvuorossa sunnuntaista maanantaihin. Se merkitsi sitä, että minä olin vastuussa siitä, että kaikki tapahtui päiväohjelman mukaisesti.

Käskyn mukaan tiedossa oli maastoharjoitus. Paperiin oli merkitty kaikki maastossa tarvittava varustus. Kirjasin listan omaan vihkooni. Sitten tein siitä luetelon osastoomme kaikkien nähtäväksi. Olin vastuussa siitä, että jokaisella oli mukanaan käsketty varustus. Harjoitus saattoi koska tahansa muuttua tositilanteeksi eikä sen vuoksi sinne voinut lähteä vajaalla varustuksella.

Kiersin miesten joukossa ja kehotin kaikkia laittamaan jo illalla varusteensa kuntoon ennen sotilaskotiin lähtöä. Aamulla ei ketään odoteltaisi.

Iloinen viikonloppu tuntui vieläkin. Mieli oli hyvä, elämä maistui mukavalta. Afrikka oli minun paikkani, sen olin taas kerran huomannut. Minua ei haitannut lainkaan, vaikka jouduin päivystäjänä uurastamaan muita enemmän. Sunnuntain lepo olisi maistunut, mutta edellinen yö korvasi kaiken.

Aamulla yksikkömme kokoontui kello puoli kuusi harjoituskentälle majoitusrakennusten eteen. Suoritin normaalit ilmoittamiset, jotka kuuluivat päivystäjän tehtäviin.

– Joukko-osasto valmiina aamupäivän taisteluharjoitukseen, joukkueen rivivahvuus 40 ylikorpraalia, korp-raalia ja legioonalaista. Päivystysvuorossa caporal chef Peters, kolmetoista vuotta palvelusta, iskuryhmänjohtaja, herra kersantti.

Kersantti otti komennon, minkä jälkeen minä marssin riviin omalle paikalleni.

Pian tätä seurasi kersantin samanlainen ilmoitus joukkueen varajohtajalle, portugalilaiselle ylikersantille. Tämä puolestaan teki vastaavan ilmoituksen joukkueenjohtajalle. Niin oli aamuseremoniat suoritettu viimeistä piirtoa myöten sotilaallisesti. Tästä ei tingitty, vaikka ta-pahtuma oli samanlainen päivästä toiseen.

Ilmoitusten jälkeen joukkue suuntasi varuskunnan ulkopuolelle maastoharjoitukseen. Sopiva harjoitusmaasto alkoi välittömästi kasarmin portin jälkeen. Viidakkomaisen tiheä maasto oli haastava ryhmän toiminnalle. Tarkoituksella haimme harjoittelua varten kaikkein vaikeimmat ja läpipääsemättömät paikat. Siitä oli lähettävä, että mahdollinen vastustajamme oli syntynyt ja kasvanut näissä oloissa. Siitä syntyvää etulyöntiä oli pyrittävä vähentämään kovalla ja tarkoituksenmukaisella koulutuksella.

Tiheä kasvillisuus asetti rajoituksia ja vaatimuksia myös johtamiselle. Komentoja ei annettu huutamalla, vaan käsimerkeillä. Oli huolehdittava, että jokainen sai viestin ja että jokainen osasi toimia oikealla tavalla. Avarammassa ja väljemmässä maastossa harjoiteltu ja opittu oli nyt nopeasti pystyttävä soveltamaan rajallisen näkyvyyden verhoamaan maastoon. Meidän oli pystyttävä lyömään taidossa ja oveluudessa vihollinen omalla kotikentällään.

Henkilökohtaisen taistelukunnon ylläpitäminen vaati myös totuttelua. Lämpö ja kosteus uuvuttivat. Vettä oli juotava, mutta sitä oli opittava myös säästämään. Oman

kehon tarpeet oli opittava tunnistamaan. Kuumaan ilmastoon tottuminen vei kuitenkin kuukausia, toisilla vielä pitempään.

Parin tunnin kuluttua pidimme tauon vaikka emme olleet päässeet kauas varuskunnasta. Kävin jokaisen ryhmän miehen luona katsomassa, miten he pärjäsivät näissä olosuhteissa.

– Kovaa on, caporal chef, ihan erilaista kuin Korsikan maastoissa.

Miehet istuivat ja tankkasivat vettä. Kaikista näki, että rasitus oli kova. Taisteluasut olivat hiestä märkiä, mutta taistelumieli oli kuitenkin korkealla. Ei laskuvarjojääkäreiksi mitään luovuttajia valittukaan.

Varttitunnin kuluttua, kun hiki oli juuri alkanut kuuva paidasta, kaikki alkoi uudestaan. Taas harjoiteltiin eri etenemismuotoja, erilaisia tilanteita erilaisissa maastoissa.

Tätä jatkettiin puoleen päivään asti. Joukkueenjohtaja antoi ryhmänjohtajille radiolla käskyn kokoontua tiettyyn paikkaan. Oli mukava istua alas ja juoda, lepuuttaa vähän kovilla olleita raajoja. Mukava oli todeta, että muutkin olivat olleet kovilla. Kukaan ei kuitenkaan valittanut. Tätä Legioonaa oli. Ei tässä mitään ihmeellistä ollut.

Pian tulivat merijalkaväen miehet ajoneuvoineen hakemaan meitä kasarmille. Tämä tietysti sopi meille hyvin. Nopeammin päästiin kasarmin suojiin ja ruokailemaan.

Varuskunnassa joukkueenjohtaja otti joukon neliriiviin eteensä.

– Hyvin meni. Olen erittäin tyytyväinen suorituksiinne. Mutta se ei tarkoita, ettei parantamisen varaa vielä olisi.

Harjoittelua maastossa ja ampumakentällä jatkettiin päivästä toiseen. Satunnaisesti päästiin iltalomille. Po-



liittinen tilanne tuntui, ainakin rannikolla, laantuvan ja jännitys kaupungissa tuntui selvästi lientyvän.

Harvoista iltalomista johtuen puntikselle lähtijöitä oli ilmaantunut kasvavassa määrin. Merijalkaväki ei seurannut Legioonan osalta, kuka minnekin meni ja koska. Sen vuoksi oli helppo poistua kasarmiin pääportista.

Tunnontarkasti miehet pitivät huolen siitä, että olivat paikalla aamupuhuttelussa. Jokainen tiesi, että rangaistuksen lisäksi muusta seuraisi uudet järjestelyt, jotka tekisivät puntiksista mahdottomia.

Niille, jotka olivat yön puntiksella oluen ja väkevemmän seurassa, rangaistus tuli seuraavana päivänä maastossa. Jokainen tunsi ja kärsi yöllisen riekkumisen seuraukset nahoissaan. No, se oli jokaisen oma valinta. Kukaan ei tuntenut sääliä tai armoa näitä kohtaan. Päinvastoin. Jos puntaaja oli muille jarruna tai esteenä, niin sai kyllä senkin tuntoa kehossaan.

Näin joukko valvoi tavallaan itseään.

## V

Eräänä aamuna rivistä puuttui kaksi ranskalaista korp-raalia. Miehiä ei näkynyt aamukokoontumisessa. Jouk-kuenojohtajalle asia valkeni heti hänen saatuaan ilmoi-tuksen varajohtajalta. Luutnantti mietti hetken asiaa. Tavallaan hän oli kahden tulen välissä. Hän oli vas-tuussa siitä, että miehet eivät puntaa. Hänen olisi teh-tävä asiasta heti ilmoitus. Toinen vaihtoehto oli odottaa, että krapulaiset miehet kömpisivät jossakin kunnossa kasarmille.

Kaupunki oli kuitenkin niin vaarallinen paikka, että puuttuvat miehet saattaisivat olla jo vaikka vainajia. Ei olisi ensimmäinen kerta kun valkoihoisia olisi siinä kau-pungissa ryöstetty ja tapettu. Toisaalta, jos miehiä ei il-maantuisi takaisin, luutnantin viivyttely ilmoituksen kanssa saattaisi maksaa hänelle kovan hinnan omalla urallaan.

Päätös oli loppujen lopuksi siis kuitenkin helppo. Luutnantti ei halunnut uhrata omaa uraansa kahden hölmöilijän takia. Luutnantti teki siis ilmoituksen esi-miehilleen.

– Huono homma koko yksikölle, päällikkö sanoi. – Mei-dän on tietysti tehtävä tästä ilmoitus eteenpäin, eikä tämä mainettamme kasvata. Ei ainakaan hyvään suun-taan. Meillä ei ole sotilaspoliisia, joka lähtisi hakemaan

kadonneita. Asian selvittämiseksi annan joukkueellesi kolme päivää aikaa hakea esiin nuo kadonneet.

Joukkueenjohtaja oli vähän yllättynyt päällikön ratkaisusta, mutta tajusi heti, ettei muutakaan ollut tehtävissä. Se oli ainoa keino edes yrittää etsiä miehiä.

– Kai teidän joukkueestanne joku löytyy, jolle tämän homman voisi antaa?

Luutnantti mietti hetken.

– On minulla sellainen caporal chef, että hän voi hoitaa asiaa. Petersillä on kokemusta erityisten tehtävien hoitamisesta. Tämä on juuri hänelle sopiva tehtävä. Jos miehet ovat löydettävissä, Peters löytää. Pistän muutama miehen mukaan, ja loput saavat jatkaa harjoitustsia.

Jo ennen kello yhdeksää caporal chef oli luutnantin puhuttelussa.

– Ylemmissä portaissa on päätetty, että meillä on kolme vuorokautta aikaa kadonneiden etsimiseen. Käsken caporal chef Petersin tähän tehtävään. Jos kadonneet eivät ole ilmaantuneet iltapäivän aikana, aloitatte illalla etsinnät. Saatte valita kaksi miestä mukaan. Kenet otatte?

Minun ei tarvinnut asiaa miettiä.

– Otan vain korpraali Diallon. Luotan häneen täysin ja olemme suorittaneet yhdessä sotapoliisipartiointia.

– Asia selvä, luutnantti lopetti. – Kello viisitoista alkaa tehtävä, elleivät kadonneet ole tulleet takaisin. Sen jälkeen voitte lähteä, milloin hyväksi katsot. Annan valtuudet tuoda miehet takaisin – elävinä tai kuolleina.

Luutnantti kiukuspäissään vähän liioitteli. Kumpakaan kadonnutta korpraalia ei vielä pidetty karkurina. Karkaaminen tuossa paikassa oli kaiken lisäksi erittäin epätodennäköistä.

– Peters, kolme päivää on aikaa. Toimikaa!

Tein kunniaa ja poistuin.

Minä olin jo Korsikalla toiminut pitkään sotapoliisina. Monet karkurit olivat jääneet näppeihini. Minulle oli kehittynyt hyvä tuntemus karkureiden käyttäytymisestä. Jo vanhastaan tiesin, ettei kannattanut hötkyillä. Kaupungin ilokadut, minne korpraalitkin olivat todennäköisesti suunnanneet, heräisivät eloon vasta ennen puoltayötä. Sinne ei kannattanut lähteä paljon aikaisemmin. Pitkälle aamuyöhön avoinna olleet yöbaarit avaisivat ovensa vasta kahdeksan jälkeen.

Korpraali Diallo, jonka olin suoralta kädeltä valinnut apulaisekseni, oli senegalilainen soturi. Olin toiminut hänen kanssaan moneen otteeseen Korsikalla. Diallo oli rauhallinen ja horjumaton vaikeissakin tilanteissa. Senegalilaisena hänestä saattaisi olla hyötyä, kun joudumme sukeltamaan tämän afrikkalaisen kaupungin yöelämään.

Puntaroin vähän mielessäni mahdollisuuksiamme löytää kadonneet. Vaihtoehtoja oli kolme. Löytäisimme herat jostain hummailemasta, mikä olisi paras vaihtoehto kaikista jälkiseuraamuksista huolimatta. Toinen vaihtoehto oli, että miehet olivat jostain syystä karanneet ja että saisimme heidät ehkä kiinni. Kaupungissa oli vähän paikkoja piiloutua ilman apureita enkä uskonut että miehillä oli sellaisia. Rahalla saisi piilopaikan, mutta sen järjestäjä olisi varmasti valmis myymään miehet Legioonalle palkkiota vastaan tai rosvoille. Kuka tietää? Kolmas ja epämiellyttäväin vaihtoehto oli, että miehet oli jo ryöstetty ja surmattu. Ruumiit saattoivat olla jo jossakin kaislikossa mätänemässä. Niitä ei ikinä löydettäisi.

No, kaikista synkistä ajatuksista huolimatta suhtauduin tehtävään valoisasti; tehdään mitä voidaan!

Puoliltapäivin ruokalassa merijalkaväen miehet tuntuivat naureskelevan Legioonalle. Tunsin häpeää joukkomme puolesta. Vieraan joukko-osaston miesten naureskelu ei tuntunut mukavalta. Ylpeys siinä kärsi.

Kello kolmelta joukkue oli taas kokoontuneena. Joukkueenjohtajana toimiva luutnantti ei säästellyt sanojaan, vaan haukkui jokaisen erikseen ja kaikki yhdessä. Eihän se tietysti meidän vikamme ollut, että joku oli kadonnut, mutta ilmeisesti sen verran painetta tuli ylhäältä päin, että oli hyvä vähän sitä purkaa. Ukkosen johtimina toimimme me.

Luutnantin jälkeen ylikersanttimme otti puheenvuoron.

– Siinä nyt näette millaisiin ongelmiin tuollainen tyhmä puntiksella käynti voi johtaa. Parasta muistaa, että vaara vaanii myös laillisella iltavapaalla. Erona on vain se, että silloin Legioona vastaa teistä toisin kuin puntiksella olevista. Silloin olette jokainen oman onnenne varassa.

Luutnantti palasi asiaan.

– Jotta jokainen muistaa ja tajuaa asian, saatte nyt seuraavan vuorokauden aikana tehdä ylimääräistä palvelusta. 1. taisteluryhmä aloittaa vuorokauden mittaisen hälytysryhmänä toimimisen. Silloin ei poistuta edes parakista. 2. taisteluryhmä vahvistaa yövartioita kahtena seuraavana yönä. 3. taisteluryhmä vuorokauden mittaiseen kasarmivartioon ja 4. taisteluryhmä ottaa vastataksseen pataljoonan pakolliset huoltotehtävät.

Luutnantti piti pienen tauon antaakseen sanojensa vaikuttaa.

– Nyt ei teistä kukaan ehdi miettiä mahdollista puntista. Tätä jatketaan seuraavat 72 tuntia. Tehtäviä vaihdetaan eri käskyn mukaan.

Kaikkia oli taas rangaistu kahden miehen kolttosista. Jokaista otti päähän oikein urakalla. Oli ehkä onni, etteivät miehet juuri nyt ilmaantuneet paikalle.

Puhuttelun päätyttyä kävelin Diallon luokse. Hänkin manaili kovaan ääneen joukkorangaistusta. Luutnantti ei ilmeisesti ollut puhunut hänelle erikoistehtävästä yhtään mitään.

– Diallo. Minut on käsketty erityistehtävään. Sain valita yhden apulaisen. Valitsin sinut ilman miettimistä. Se oli helppo valinta, kun olet aikaisemminkin toiminut jeeppikuskinani.

Selitin nopeasti mistä oli kysymys. Diallon ilmeestä näin heti, että tehtävä oli mieluisa. – Nyt päästään vähän seikkailemaan, hän heti totesi. – Muut saavat hoitaa tuon ylimääräisen palvelun.

– Tehtävä ei tule olemaan helppo. Nyt jos koskaan voi sanoa, että etsitään neulaa heinäsuovasta, mutta teemme parhaamme. Minkäänlaisia johtolankoja ei ole. Parasta on kai lähteä illalla haastattelemaan suosituimpiin baareihin.

– Vaikea juttu, senegalilainen sanoi. – Afrikkalaiset eivät helpolla kerro, vaikka jotain tietäisivätkin.

– Tiedän sen, vastasin. – Tiedän lisäksi yhden keinon, jolla kielenkannat irtoavat. Tehoaäniä niin eurooppalaisiin, aasialaisiin kuin afrikkalaisiinkin. Ja varmaan pätee Etelä-Amerikassakin, heitin vitsinä.

Diallo oli kysyvän näköinen.

– No?

Kaivoin taskustani pienen setelinipun.

– Tämä avaa supussakin olevat suut. Vanha keino, virnistin senegalilaiselle.

– Sinä, Pete, et koskaan muutu, vaikka ajat ja paikat vaihtuvat, senegalilainen nauroi niin että valkoinen hammasrivistö vilkkui.

– No joo, ei tässä mistään muuttumisesta ole kysymys. Täytyy vain olla suoraviivainen. Sillä keinoin saa heti tuloksia, jos on saadakse. Eihän tämäkään mikään varma keino ole. Parastamme yritetään, vai mitä?

Senegalilainen vain nyökkäili. Tehtävä oli hänelle mieleen ja ilmeisesti hän jo laski, mitä hyötyä siitä saataisi olla jos onnistuisimme.

Iltaruokailussa tunnelma legioonalaisten keskuudessa oli vähän alamaissa. Jokainen kiroili kadoksissa olevia korpraaleja.

– Minä käyn ruokailun jälkeen tekemässä luutnantille ilmoituksen lähdöstämme, niin tietää että ollaan töissä tosissamme.

---

# LEGIOONAN LASKUVARJOJÄÄKÄRIEN PÄIVYSTYSVUORO NORSUNLUURANNIKOLLA

---

Norsunluurannikko on ollut itsenäistymisestään, vuodesta 1960 asti Ranskan tärkeimpiä liittolaisia Afrikassa. Maan yksinvaltainen diktaattori Félix Houphouët-Boigny istui tiukasti vallassa Ranskan tuella. Keväällä 1982 maassa puhkesi laajoja levottomuuksia, joilla pyrittiin vastustamaan diktaattorin väärinkäytöksiä. Opposition johtaja Laurent Gbagbo perusti Norsunluurannikon Kansanrintaman (Le Front Populaire Ivoirien, FPI).

Istuvaan presidenttiä tukeva Ranska löi nyrkkinsä pöytään ja lähetti Legioonan valioyksikön suojaamaan omia etujaan maassa. Alueella jo olevien ranskalaisten siirtomaajoukkojen tueksi lähetettiin taisteluosasto 2. Laskuvarjojääkärirykmentistä. Osaston mukana alueelle lensi myös iskuryhmänjohtaja caporal chef Peters alias Kyösti Pietiläinen.

**#kirja**

WWW.KIRJA.FI



9 789513 177911

99.1 ISBN 978-951-31-7791-1

